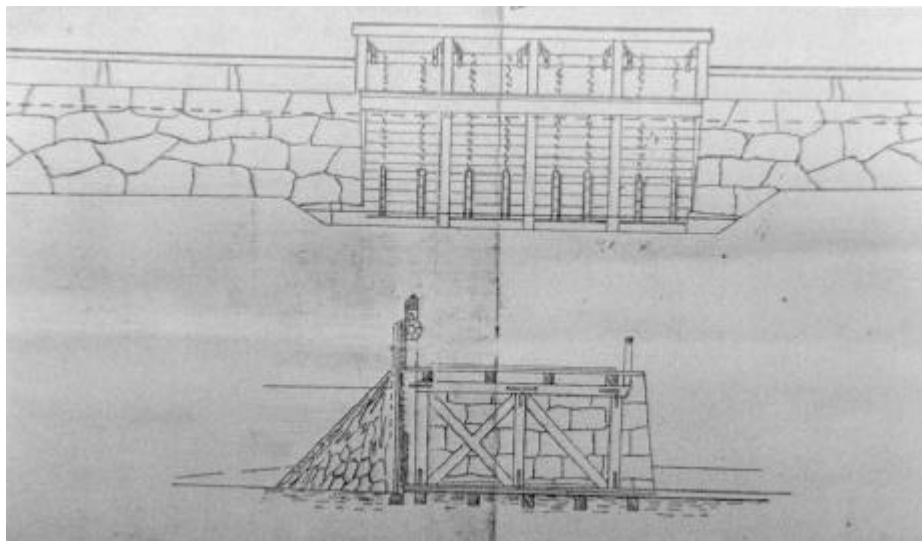

BROAR ÖVER MÖRRUMSÅN

När de första broarna över Mörrumsån kom till har inte kunnat fastställas.

På kartan från Ebbemålas laga skifte 1843 finns en bro markerad från Ebbemålasidan ut till holmarna i ån.

Omkring **1875** byggdes en ny bro.

Detalj från ritningen till "Bro- och Dambyggnad öfver Mörrums å vid Hofmansbygd. Valv med dammluckor och vinschar.

Att ritningen är Öfverensstämmande med utförd brobyggnad är undertecknad av Oscar Filén, Löjtnant vid k. Wäg o Wattenb. Corpsen 2 maj 1877".

Brosystemet var en stenklädd bank med sex öppningar för vattengenomsläpp.

Balkarna över de sex valven var utförda av trä, liksom räcket som kantade brobanan. I tre av dessa valv fanns dammluckor med spelverk som fick vevas för hand.

Bönderna i Ebbemåla hade underhållsskyldighet till 1923 då brounderhållet övergick till det allmänna.

Bron uppfyllde inte modernare tiders krav utan år **1932** byggdes en helt ny bro på samma plats. Den uppfördes av AB Skånska Cementgjuteriet.

Huvudbron var en tvåleds bågbro med dragband och vertikala hängstag.

På den ena sidan av bron fanns en fritt upplagd stålbro i två spann, på den andra en tvåleds balkrambro i två spann av armerad betong.

Bron var länets enda landsvägsbro med båge av betong.

1998 byttes även denna bro ut, den var nu i dåligt skick.

Bron har brobana i betong och båge av stål och vertikala dragband, utseendet har medvetet gjorts för att likna sin föregångare. Invigningen av bron firades med brodans.

En mindre bro finns även över kvarnrännan till Hofmansbygds kvarn.

Järnvägsbroar:

Den övre bron över tilloppskanalen till kvarnen byggdes

1873 av Ljunggrens Mekaniska Verkstad, Kristianstad och ombyggdes **1923**. Bron är en balkbro i ett spann med landfästen av granitmurverk. Gångbana och räcke är utförda i trä.

Bron vid kvarnrännans utlopp är byggd i ett spann med plåtbalkar i parabelform. Underbyggnaden är utförd i granit.

Järnvägstrafiken är nedlagd sedan **1979**.

Gamla träbron vid en översvämning omkring 1900

Gamla bågbro från 1932. T v järnvägsbron över kvarnrännans inlopp.

Gränsen mellan Kyrkhults och Ringamåla socknar går i den västra åfåran, närmast Ebbemåla.

Lugnvattnet norr om broarna kallas **nåldamm**. Namnet kommer efter de träplank eller nålar som reglerade vattenströmmen. Nålarna finns vid bågbro.

Vid den östra brodelen finns också möjlighet att styra vattnet, här med traditionella dammluckor.